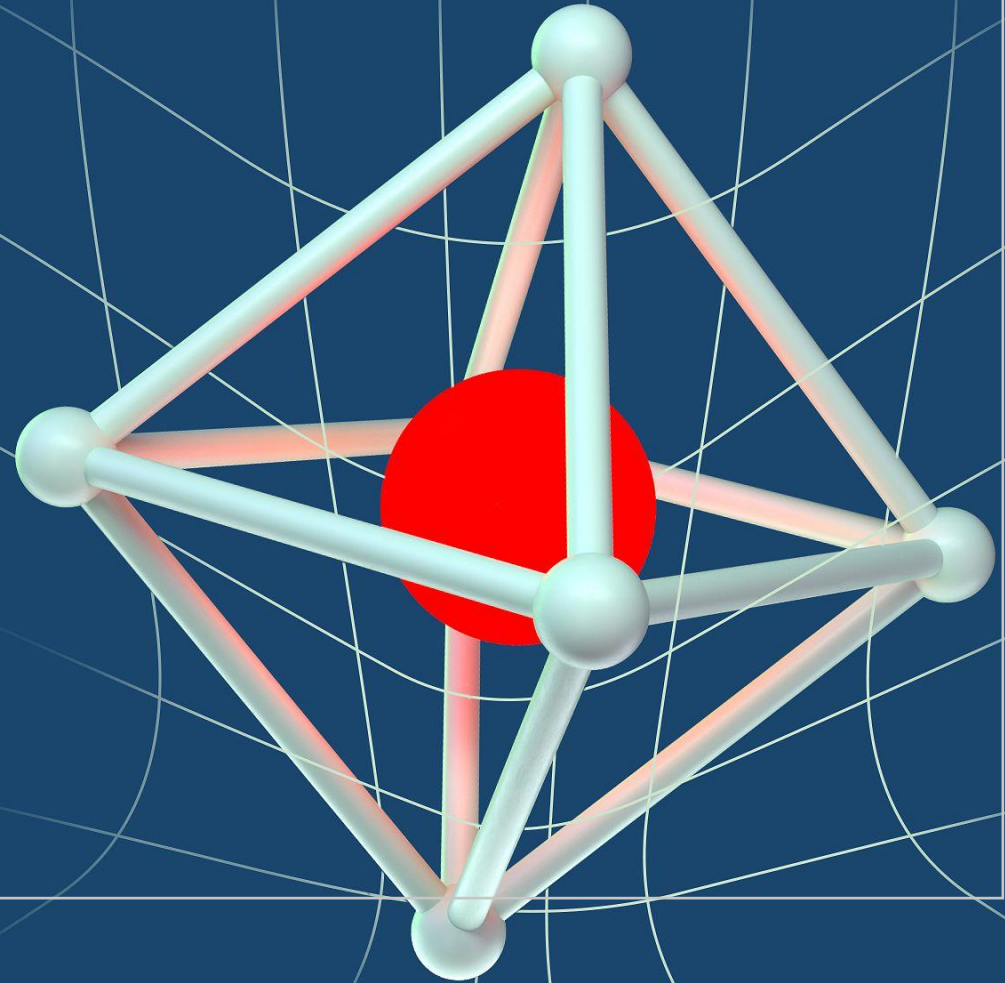
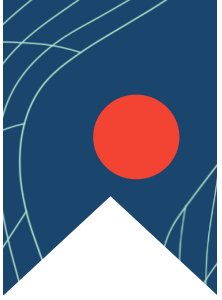


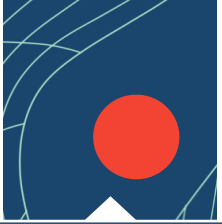
Рекомендації щодо формування робочих програм та силабусів дисциплін





Основні підходи (Положення про організацію освітнього процесу, Положення про концепції освітньої діяльності, освітні програми, робочі програми та силабуси освітніх компонентів, Положення про забезпечення якості освіти)

- ❑ РПНД та силабус розробляється окремо для кожної дисципліни з урахуванням варіативності обсягу часу на вивчення цієї дисципліни як обов'язкової у різних освітніх програмах та факту, що виходячи з принципу академічної свободи здобувач освіти в рамках індивідуальної освітньої траєкторії може обрати будь-яку з навчальних дисциплін. Таким чином, на одну навчальну дисципліну розробляється одна РПНД, однак ця РПНД у відповідних розділах враховує варіативність обсягу часу і, відповідно, змісту навчального матеріалу, а силабус може розроблятися під конкретний варіант викладання дисципліни за конкретною ОП.
- ❑ РПНД розробляється на всю дисципліну, не зважаючи на те, скільки семестрів вона вивчатиметься
- ❑ Укладачі програми надають її в електронному вигляді всім гарантам освітніх програм, в яких ця дисципліна передбачена як обов'язковий компонент, фахівцю департаменту управління якістю та акредитації та завідувачу кафедри шляхом розміщення файлу РПНД та всіх файлів силабусів у форматі *.docx у папці з назвою дисципліни в каналі [Управління ТУ "МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА" | Робочі програми та силабуси освітніх компонентів | Microsoft Teams](#)
- ❑ РПНД розглядається і рекомендується до затвердження на засіданні кафедри перед початком освітнього процесу з даної навчальної дисципліни і підписується завідувачем кафедри. Збережені файли РПНД та силабусів в форматі *.pdf розміщуються в тих же папках, де і попередні варіанти
- ❑ РПНД мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень, нових наукових результатів викладача/викладачів, новітніх тенденцій розвитку науки та предметної сфери діяльності майбутніх фахівців.



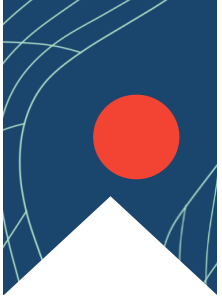
Форма РПНД: розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Опис дисципліни

- актуальність і призначення курсу (навіщо потрібний цей курс з точки зору отримання нових знань, вирішення професійних задач, підготовки до конкуренції на ринку праці, створення основи для вивчення подальших курсів, формування громадянської свідомості, розширення світогляду / особистого удосконалення, удосконалення софт-скілів); перелік проблем (тем);
- особливості курсу (унікальність побудови, додаткові можливості в опануванні ПЗ, отриманні сертифікатів, використання реальних кейсів...);
- вказати на обов'язковість / вибірковість курсу, недоцільність вибору (в разі вибірковості) в разі, якщо студент вивчав цю дисципліну раніше;
- для обов'язкових дисциплін у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни в освітній програмі для кожної освітньої програми, в рамках якої розробляється РПНД.

Вимоги:

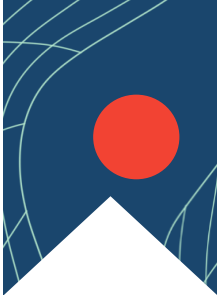
- опис пререквізитів до вивчення курсу в термінах знань/навичок/вмінь (ні в якому разі не в термінах назв попередніх дисциплін) – достатньо специфічних для того, щоб здобувач освіти міг реально оцінити власні шанси опанувати цей курс (рекомендується зробити це без назв конкретних дисциплін, наприклад, «наявність базових математичних знань», «наявність навичок з диференціального числення», «наявність базових знань з розділів шкільного курсу фізики, а саме: ...» абощо), а також антипререквізитів;
- особливості курсу, які вимагаються для його успішного проходження (наприклад, курсом передбачено польові дослідження/тренінги, отримання сертифікатів, створення макетів, корисних зразків, участь в проєкті, написання тез/статті, участь у офлайн-сесії, особливо якщо це передбачає виконання лабораторних або інших робіт);
- вимоги до технічного забезпечення від студента (наявність ноутбуку, встановленого Teams, встановленого специфічного ПЗ (посилання на інструкцію або контактну особу, яка допоможе із встановленням ПЗ).



Форма РПНД: розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програмні результати навчання

- наводяться основні результати опанування освітнього компоненту в термінах компетентностей;
- результати навчання за компонентом мають відповідати, перш за все, змісту предметній області дисципліни та результатам, передбаченим для цієї дисципліни освітньою програмою;
- в разі якщо освітній компонент є обов'язковим для декількох програм, то варто навести формулювання програмних результатів навчання (ПРН) з освітньої програми з доцільним уточненням (в разі, якщо ПРН сформульовано занадто загальною);
- результати навчання мають бути зрозумілими і конкретними, відображати ті компетентності, які стануть в пригоді або у професійній діяльності, або у вивченні інших освітніх компонентів у майбутньому;
- результати навчання повинні бути сформульованими у термінах компетентностей (див. додатки до Положення про концепції освітньої діяльності, освітні програми, робочі програми та силабуси освітніх компонентів).



Особливості врахування вимог ОП (і відповідних стандартів вищої освіти) при формуванні ПРН за дисципліною – в разі, якщо ця дисципліна є обов'язковою хоча б для одної ОП

Є два підходи:

«Простий»:

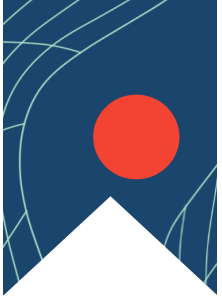
беремо файл ОП та в розділі «МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ» знаходимо перелік тих програмних результатів навчання, які мають бути сформовані даною дисципліною

Виважений:

беремо файл ОП та в розділі «МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ» знаходимо перелік компетентностей, які мають бути сформовані даною дисципліною; далі беремо стандарт вищої освіти ([Затверджені стандарти вищої освіти | Міністерство освіти і науки України \(mon.gov.ua\)](http://mon.gov.ua)) і з розділу «Матриця відповідності визначенх Стандартом результатів навчання і компетентностей обираємо всі ПРН, які відповідають ЗК та С(Ф)К визначенм для даної дисципліни в ОП

- 1) Переносимо формулювання ПРН з кожної ОП, для якої ця дисципліна є обов'язковою, в РПНД та силабус
- 2) Перевіряємо конкретність, несуперечливість і відсутність повторювань
- 3) В разі повторювань – конструємо компромісний варіант ПРН, який враховує особливості формулювання ПРН з різних ОП; в разі надмірної узагальненості – конкретизуємо певну область
- 4) Наводимо перелік ПРН, сформульований в термінах компетентностей для подальшої професійної діяльності або навчання, який більш детально розкриває результати вивчення дисципліни: здатність пояснити ..., обрати ..., використати ..., обґрунтувати ..., дотримуватись ...
- 5) Наводимо ПРН щодо доброчесності у відповідності до наказів МОН 96 та 843 [Затверджені стандарти вищої освіти | Міністерство освіти і науки України \(mon.gov.ua\)](http://mon.gov.ua)

- 1) Розглядаємо уважно отриманий перелік і ідентифікуємо, чи всі ПРН, що відповідають компетентностям зі Стандарту ВО наведені в ОП; пропонуємо гаранту та проєктній групі або додати відповідні позначки в матрицю ОП, або погоджуємося, що ця дисципліна реалізує ПРН, що відповідає певним ЗК, С(Ф)К лише частково. Гарант має переконатися, що всі ПРН, що передбачені для формування певної компетентності, закриті певною дисципліною.
- 2) Потворюємо процедури, аналогічні для «простого» варіанту



Приклад

В ОП дисципліна ЕТ спрямована на досягнення таких компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. \

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудоваих відносин

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

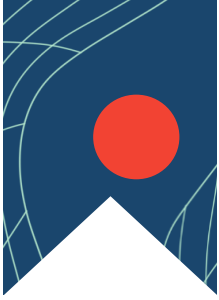


Приклад

За Матрицею відповідності зі Стандарту створюємо таблицю

| ЗК2 | ЗК3 | ЗК8 | СК1 | СК3 | СК5 | СК8 | СК11 | СК12 |
|---|---------------------------|-------------------------------|-------------------------------|------------|---------------------------|-----------------------|-------------------------|------------------------------|
| 1, 2, 5, 6, 7, 12, 15, 17, 18, 22, 23, 24 | 3, 4, 6, 8, 9, 16, 21, 23 | 7, 11, 13, 14, 15, 17, 19, 21 | 3, 4, 6, 7, 9, 10, 14, 17, 21 | 1, 4, 7, 9 | 1, 3, 4, 7, 9, 11, 20, 24 | 5, 10, 11, 13, 21, 24 | 2, 5, 8, 12, 15, 21, 22 | 5, 6, 12, 14, 15, 21, 22, 23 |

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки;
- розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем; вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;
- усвідомлювати основні особливості сучасної національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної та економічної політики держави;
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);
- вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин
- асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу;
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності;
- вміти самостійно працювати, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення;
- демонструвати здатність діяти свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей;
- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
- демонструвати навички застосування математичного апарату до аналізу і прогнозування параметрів управлінських і бізнес-процесів для обґрунтування управлінських рішень



Приклад

Упорядковуємо і конкретизуємо деякі ПРН з урахуванням ОП 073 Вартісне управління бізнесом та міркувань наявності в наказі 842 ЗК14 (для 051) ЗК16 (для 073) «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»

| Попередній | Удосконалений |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none">– знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки;– розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем; вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;– пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;– усвідомлювати основні особливості сучасної національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної та економічної політики держави;– застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);– вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин– оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації– демонструвати навички застосування математичного апарату до аналізу і прогнозування параметрів управлінських і бізнес-процесів для обґрунтування управлінських рішень– асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу;– використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності;– вміти самостійно працювати, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення;– демонструвати здатність діяти свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей; | <ul style="list-style-type: none">– знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки; розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем; вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;– пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки; усвідомлювати основні особливості сучасної національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної та економічної політики держави;– застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади); вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин; оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації;– демонструвати навички застосування інституційного аналізу та математичного апарату до аналізу і прогнозування параметрів економічних процесів для обґрунтування управлінських рішень;– асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу;– використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності;– вміти самостійно працювати, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення;– демонструвати здатність діяти свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей. |



Форма РПНД: розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Організація курсу, форми та методи навчання

- повний опис всіх форм та методів навчання, способу їх організації (в т.ч. в рамках офлайн-сесії);
- які види лекційних, лабораторних, практичних, семінарських занять і форм роботи передбачено;
- чи є офлайн-сесія і що вона включатиме, які домашні та індивідуальні завдання передбачені;
- опис методів навчання (кейс-технології, імітаційні лабораторні роботи, тренінги, круглі столи, робота на полігонах абощо);
- перелік контрольних точок;
- яким чином можна отримати консультації.

Мова освітнього процесу

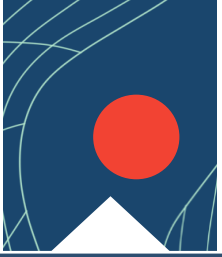
- українська;
- англійська (для чого)



Форма РПНД: розділ 2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Навчальна програма

- укладачі РПНД самостійно, але з урахуванням обсягів навчання поділяють зміст дисципліни на теми;
- в рамках кожної теми укладачу слід чітко визначити елементи навчальної програми, успішне опанування яких є достатнім для досягнення програмних результатів навчання, визначених в завданнях вивчення дисципліни (розділ «1 Загальні положення» РПНД);
- кількість змістових модулів повинна дорівнювати двум;
- оскільки практично будь-яка навчальна дисципліна може бути як обов'язковою, так і вибірковою, то даний розділ РПНД може містити один або декілька підрозділів: підрозділ (підрозділи) для варіанту вивчення дисципліни як обов'язкової (наприклад, на 3, 4, 6, 7, 8, 10 абощо кредитів) та підрозділ для варіанту вивчення дисципліни як вибіркової (лише 5,0 кредитів);
- в разі, якщо обсяг дисципліни як обов'язкового компоненту і як вибіркового компоненту, а також розподіл аудиторних годин збігаються, то укладач може розробити навчальну програму в єдиному варіанті



Форма РПНД: розділ 3 СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

Структура та обсяг дисципліни

- Цей розділ може складатися з двох або являти собою єдиний масив інформації, якщо обсяг і структура дисципліни як обов'язкового та як вибіркового освітнього компоненту є однаковими;
- оскільки навчальна дисципліна як елемент індивідуальної освітньої траєкторії завжди 5,0 (4,0 як виключення) кредитів, то кількість тем і їх назви в таблицях для обов'язкового та вибіркового варіанту вивчення дисципліни можуть відрізнятися; разом з тим, будь-які варіації мають бути відображені у попередньому розділі РПНД («2 Навчальна програма»);
- для обов'язкових дисциплін підсумок поділу годин на види освітніх робіт має відповідати навчальному плану підготовки, який додається до освітньої програми (увага: лабораторні роботи);
- для вибірових дисциплін (як правило, 150 годин, 5,0 кредитів) розподіл годин може варіюватися тому наводяться дані для конкретного семестру вивчення дисципліни



Форма РПНД: розділ 4 ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Структура та обсяг дисципліни

- чітко сформулювати зміст контрольних точок, які дозволяють оцінити рівень виконання завдань навчальної дисципліни;
- забезпечити максимально можливу об'єктивність чисельної оцінки у балах кожної точки у таблиці відповідно до складності та обсягу програмних результатів, які контролюються, значущості самої контрольної точки для формування підсумкової оцінки поточного контролю;
- в разі, якщо навчальна дисципліна вивчається більше ніж один семестр, то структуру та вагомість в балах контрольних точок поточного контролю необхідно показати для всіх семестрів;
- основний принцип побудови структури оцінки результатів освітньої діяльності здобувачів освіти – наявність відповідності між контрольними заходами та програмними результатами навчання з дисципліни, які сформульовані як її завдання;
- в якості варіантів контрольних точок можуть бути: робота на практичних (семінарських) заняттях протягом семестру, контрольні роботи, індивідуальні завдання, лабораторні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань (на розсуд укладачів);
- за поточний контроль здобувач освіти в кожному семестрі може отримати максимально 100 балів



Форма РПНД: розділ 4 ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Зміст та вимоги до контрольних точок

- опис змісту та підходів до оцінювання кожного з видів контрольних точок (участь у постановці та розв'язанні проблем на заняттях, назви індивідуальних завдань, назви, вимоги до захисту/складання лабораторних робіт, індивідуальних завдань, модульні контрольні роботи);
- що саме буде оцінюватися і що треба для отримання певної кількості балів, яким способом (на занятті, без участі студента),
- яким чином студент дізнається оцінку;
- який чином може покращити свій результат;
- можна давати посилання на відповідні методичні матеріали, якщо вони є

| Назва контрольної точки | Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів |
|---|---|
| Робота на практичних заняттях | |
| Виконання та захист лабораторної роботи №1 | |
| ... | |
| Виконання та захист індивідуального завдання №1 | |
| ... | |
| ... | |
| Модульні контрольні роботи | |



Форма РПНД: розділ 4 ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю

- опис форми підсумкового контролю з дисципліни (залік або письмовий екзамен (іспит), яка визначена навчальним планом підготовки за освітньою програмою) та опис змісту та процедур проходження цієї форми;
- слід звернути увагу, що для всіх вибіркових дисциплін формою контролю є залік;
- для визначеної форми контролю наводиться опис порядку проходження цієї форми контролю відповідно до Положення про організацію освітнього процесу;
- в разі, якщо формою підсумкового контролю є іспит, то наводиться опис структури завдань, кількість балів за кожний тип (за іспит здобувач освіти може отримати максимальньо 100 балів), регламент його складання, порядок оскарження оцінки за іспит; порядок формування підсумкової оцінки;
- укладачі РПНД визначають також порядок формування підсумкової оцінки з дисципліни з урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Університеті;
- наводиться таблиця шкал підсумкової оцінки, що визначена у Положенні про організацію освітнього процесу.

Особливі підходи до визнання результатів навчання

- підходи до визнання результатів, отриманих в рамках формальної освіти на попередніх або такому ж рівні вищої освіти (частково в якості оцінки за тему, за ІЗ, за модуль / повністю, з яких дисциплін, в якому порядку, куди звертатися), вказати, що в разі, якщо студент обрав даний курс як елемент вільного вибору, то результати формальної освіти не визнаються і не перераховуються; навести посилання на відповідний нормативний документ Університету;
- підходи до визнання результатів, отриманих в рамках неформальної та інформальної освіти (вказати процедуру і контакт особи, яка може проконсультувати з процедури), рекомендовані короткі або повні курси MOOC (з посиланнями), бажано зі steelUniveristy, Coursera, Udemy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів закордонних університетів, спосіб визнання тощо; навести посилання на відповідний нормативний документ Університету.
- в разі унікальності змісту дисципліни укладачі програми можуть навести у підрозділі 4.4 обґрунтоване зауваження щодо невизнання/неперерахування програмних результатів /кредитів, отриманих під час попереднього навчання на магістерському рівні або за програмами підготовки спеціалістів.



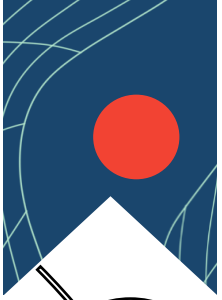
Форма РПНД: розділи 5 та 6

Рекомендовані джерела інформації

- Перелік базової літератури має включати підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації з даної дисципліни або їхні електронні копії. Цей перелік повинний включати 5 позицій найбільш релевантних та якісних навчальних видань, виданих за останні 5 років (умотивовані виключення допускаються), українсько мовою; рекомендовано навести 1-2 видання англійською мовою
- Перелік допоміжної літератури може включати: підручники та навчальні посібники; довідники; стандарти; статті у наукових та професійних періодичних виданнях; хрестоматії; автореферати дисертаційних робіт; інше за будь-який період;
- Перелік Web-ресурсів може включати посилання на нормативно-правові акти України в базі законодавства Верховної ради України; сайти компаній, професійних організацій, міжнародних організацій, статистичних баз даних тощо, а також рекомендованих викладачем онлайн курсів неформальної освіти;
- Оформлення списку рекомендованих джерел рекомендовано здійснювати за Національним стандартом України «ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічна посилання. Загальні положення та правила складання»

Академічні політики

- стислий опис основних позицій академічних політик університету (щодо поведінки, доброчесності, недискримінації тощо) і посилання на вебсторінку сайту університету, на якій розміщені відповідні положення



Силабус дисципліни

Розробляється на основі РПНД;

На відміну від РПНД містить лише прелік тем без їхнього змісту; відсутній розділ «Структура та обсяг дисципліни»

У розділі «Рекомендовані джерела інформації» наводяться лише базові джерела

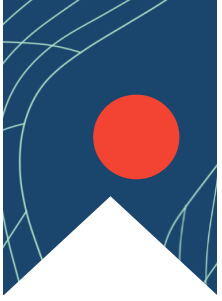
Обов'язково оформити контактні дані та навести фото викладача/викладачів

Структура силябусу дисципліни

| Поточна структура | Пропонована структура | Примітки |
|---------------------------|---|--|
| Передумови вивчення курсу | Вимоги / Course Requirements | <ol style="list-style-type: none">1) Опис пререквізитів до вивчення курсу в термінах знань/навичок/вмінь (ні в якому разі не в термінах назв попередніх дисциплін) – достатньо специфічних для того, щоб здобувач освіти міг реально оцінити власні шанси опанувати цей курс, а також антипререквізитів2) Особливості курсу, які вимагаються для його успішного проходження (наприклад, курсом передбачено польові дослідження/тренінги, отримання сертифікатів, створення макетів, корисних зразків, участь в проєкті, написання тез/статті, участь у офлайн-сесії, особливо якщо це передбачає виконання лабораторних або інших робіт)3) Вимоги до технічного забезпечення від студента (наявність ноутбуку, встановленого Teams, встановленого специфічного ПЗ (посилання на інструкцію або контактну особу, яка допоможе із встановленням ПЗ)) |
| - | Тематика курсу / List of Topics | Перелік тем курсу та їхній короткий опис |
| Підходи до оцінювання | Підходи до оцінювання / Assessment, Evaluation, and Grading | <ol style="list-style-type: none">1. Календарний графік (за тижнями) і розбаловка за всіма контрольними точками2. Опис змісту та підходів до оцінювання кожного з видів контрольних точок (участь у постановці та розв'язанні проблем на заняттях, назви та зміст індивідуальних завдань, їхня тематика (в разі потреби, або зазначити, що тема ІЗ має відповідати обраній темі НДР/кваліфікаційної роботи), назви, вимоги до захисту/складання лабораторних робіт, модульні контрольні роботи): що саме буде оцінюватися і що треба для отримання певної кількості балів, яким способом (на занятті, без участі студента), яким чином студент дізнається оцінку, який чином може покращити свій результат. УВАГА: можна давати посилання на відповідні методичні матеріали, якщо вони є3. Орієнтовна програма, форма іспиту, порядок оцінювання окремих частин, чим можна користуватися під час екзамену4. Порядок формування підсумкової оцінки з дисципліни, перескладання, апеляції5. Шкала оцінювання для підсумкової оцінки (адаптована під форму підсумкового контролю) |

Структура силябусу дисципліни

| Поточна структура | Пропонована структура | Примітки |
|--------------------------|---|--|
| Підходи до оцінювання | Особливі підходи до визнання результатів навчання / Specific approaches to recognition of learning outcomes | <ol style="list-style-type: none"> 1) Підходи до визнання результатів, отриманих в рамках формальної освіти на попередніх або такому ж рівні вищої освіти (частково в якості оцінки за тему, за ІЗ, за модуль / повністю, з яких дисциплін, в якому порядку, куди звертатися), вказати, що в разі, якщо студент обрав даний курс як елемент вільного вибору, то результати формальної освіти не визнаються і не перезараховуються. Посилання на документи Університету 2) Підходи до визнання результатів, отриманих в рамках неформальної та інформальної освіти (вказати процедуру і контакт особи, яка може проконсультувати з процедури), рекомендовані короткі або повні курси MOOC (з посиланнями), бажано зі steelUniveristy, Coursera, Udemy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів закордонних університетів, спосіб визнання тощо. Посилання на документи університету |
| Рекомендована література | Рекомендована література / Required and Recommended Readings | Як правило 5-7 джерел, з яких 1-2 – англійською мовою, БАЖАНО: не старше 5 років (виключення – класичні або базові джерела, нормативні акти, стандарти тощо) + web-ресурси, в т.ч. MOOC |
| Академічні політики | Академічні політики / Academic Policies and Integrity | <ol style="list-style-type: none"> 1. Політики щодо відвідування, підготовки. 2. Політики щодо складання робіт (виключно через Мудл, з перевіркою на плагіат/оригінальність, дотримання термінів складання контрольних точок 3. Політики щодо академічної недоброчесності, в т.ч. використання зовнішніх ресурсів та AI-додатків, плагіату, посилання на документи 4. Політики взаємодії з лектором/викладачем практичних занять 5. Політики щодо виключень |



Структура НМКД

1 Програмні документи

- Силабус
- Робоча програма НД / Робоча програма практики / Методичні рекомендації до виконання КР/КвР, Програма атестаційного іспиту

2 Навчальне забезпечення

- Курс лекцій (курс презентаційних матеріалів)
- Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань
- Методичні рекомендації до виконання лабораторного практикуму
- Відеоуроки

3 Опціональні

- Навчально-методичний посібник до вивчення окремого модуля/теми
- Навчально-методичний посібник до вивчення дисципліни (після 3 років)
- Навчальний посібник / Підручник (після 3 років)

Структура робочої програми практики

Мета і завдання практики

- мета конкретного виду практики;
- завдання конкретного виду практики, які мають корелювати із змістом компетентностей та програмних результатів навчання за освітньою програмою;
- програмні результати практики, які мають відповідати програмним результатам навчання для даного виду практики в освітній програмі, однак у більш конкретизованому вигляді, в термінах цінності для майбутньої професійної діяльності (якщо є професійні стандарти – то в розрізі набуття знань та умінь за трудовими функціями, визначеним стандартом)

Організація і проходження практики

- бази практики – перерахувати можливі бази практики для проходження, в т.ч. ті бази практики, з якими Університетом укладені договори про проходження практики;
- матеріально-технічне забезпечення проходження практики – визначити умови фінансування, деталі матеріально-технічного забезпечення практики і відповідальних за це забезпечення;
- керівництво практикою – визначити відповідального за проведення практики в цілому (гарант освітньої програми / завідувач кафедри), критерії відбору керівників практики від Університету, критерії відбору керівників практики від баз практики; зазначити права та обов'язки завідувача кафедри, гаранта освітньої програми, керівників практики від Університету, наставників від баз практик, самих здобувачів освіти;
- зміст практики – визначити детально зміст етапів практики (вступний, основний, заключний), календарний графік проходження практики з визначенням змісту видів діяльності здобувача освіти за формою, наведеною нижче; при цьому звернути увагу на те, що зміст діяльності під час практики має сприяти досягненню всіх завдань та програмних результатів практики - **УВАГА: під час практики студент має здобути необхідні знання / навички для виконання трудових функцій, а не поглиблювати теоретичні знання**

Контроль і підбиття підсумків практики

- форми та методи контролю – зазначити форми та методи контролю виконання здобувачем освіти календарного графіку та завдань практики, визначити перелік звітних документів (звіт, щоденник, щоденник + звіт про виконання індивідуального завдання або інші варіанти на розсуд проєктної команди (робочої групи) або гаранта програми), порядок оцінювання;
- критерії оцінювання проходження практики – деталізований опис програмних результатів навчання за конкретною практикою в термінах компетентностей (додаток Н) з кількістю балів, які надаються в разі, якщо студент продемонстрував належний рівень відповідних компетентностей за формою, наведеною в додатку;
- порядок оскарження результатів.

Вимоги до оформлення звітної документації

- форма щоденника практики (може бути наведена у додатку) та вимоги до структури та змісту звіту про практику (або про виконання індивідуального завдання);
- вимоги до оформлення щоденника практики та звіту з практики (звіту з виконання індивідуального завдання) – технічні вимоги до оформлення титульного листа, змісту, тексту, рисунків, таблиць, інших елементів тексту, переліку посилань, додатків

Структура методичних рекомендацій до КР

Загальні положення

- актуальність виконання курсової роботи (проєкту) в контексті формування знань, навичок, досягнення інтегральної, загальних та фахових компетентностей та програмних результатів навчання з дисципліни чи в міждисциплінарному контексті;
- задачі курсової роботи (проєкту) з в розрізі поглиблення знань, формування навичок професійного та дослідницького характеру;
- зазначення вимог до цілісності, повноти, структурної логічності, завершеності курсової роботи (проєкту) і дотримання вимог академічної доброчесності.

Змістова частина курсової роботи (проєкту)

- опис структурних частин курсової роботи (проєкту) від титульної сторінки до додатків та рекомендацій / вимог щодо їхнього змісту; особливу увагу слід приділити структурним підрозділам вступу (актуальність теми, аналіз публікацій, мета, завдання, методи тощо) та доцільному вивченню в рамках курсової роботи (проєкту) сучасних наукових досягнень в Україні та за кордоном, кращих вітчизняних та закордонних практик з проблематики дослідження;
- перелік тем курсових робіт (в разі доцільності) або завдань до курсової роботи (проєкту) чи її окремих розділів;
- опис методів, доцільних методик постановки експерименту, збирання даних та їх обробки;
- визначення 1) відкритих електронних інформаційних ресурсів (наприклад, бібліотека імені Вернадського, ResearchForLife тощо), 2) літературних джерел (зокрема обов'язково – англomовних), які рекомендовано використати для здійснення літературного огляду, аналізу кращих практик, постановки і здійснення експерименту тощо;

Вимоги до оформлення курсової роботи (проєкту)

Порядок підготовки та захисту курсової роботи (проєкту)

- опис етапів підготовки до виконання, власне виконання, подання до захисту, захисту курсової роботи (проєкту);
- права та обов'язки здобувача освіти, керівника курсової роботи, комісії із оцінки курсових робіт;
- інформацію щодо вимог академічної доброчесності та рекомендацій по їх дотриманню;
- регламенти і процедури виявлення порушень вимог академічної доброчесності та наслідки такого виявлення;
- критерії оцінювання курсової роботи (проєкту) керівником, при захисті та формування інтегральної оцінки
- порядок оскарження результатів оцінювання.

Структура методичних рекомендацій до КвР

Загальні положення

- мета виконання кваліфікаційної роботи в контексті формування знань, навичок, досягнення інтегральної, загальних та фахових компетентностей та програмних результатів навчання з освітньої програми; роль кваліфікаційної роботи в атестації;
- задачі кваліфікаційної роботи з в розрізі поглиблення професійних знань, формування навичок професійного та дослідницького характеру;
- зазначення вимог до цілісності, повноти, структурної логічності, завершеності кваліфікаційної роботи і дотримання вимог академічної доброчесності..

Змістова частина кваліфікаційної роботи

- опис структурних частин кваліфікаційної роботи від титульної сторінки до додатків та рекомендацій / вимог щодо їхнього змісту; особливу увагу слід приділити структурним підрозділам вступу (актуальність теми, аналіз публікацій, мета, завдання, методи, результати тощо) та доцільному вивченню в рамках кваліфікаційної роботи сучасних наукових досягнень в Україні та за кордоном, кращих вітчизняних та закордонних практик з проблематики дослідження; способу представлення розробок і обґрунтування рекомендацій
- перелік тем кваліфікаційних робіт;
- опис методів, доцільних методик постановки експерименту, збирання даних та їх обробки; обґрунтування рекомендацій
- визначення 1) відкритих електронних інформаційних ресурсів (наприклад, бібліотека імені Вернадського, ResearchForLife тощо), 2) літературних джерел (зокрема обов'язково – англomовних), які рекомендовано використати для здійснення літературного огляду, аналізу кращих практик, постановки і здійснення експерименту тощо;
- вимоги до структури автореферату роботи.

Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи / автореферату

Порядок виконання, експертизи та захисту кваліфікаційних робіт

- опис етапів підготовки до виконання, власне виконання, рецензування, подання до захисту, захисту кваліфікаційної роботи і графік цих етапів;
- права та обов'язки здобувача освіти, керівника кваліфікаційної роботи, консультанта, рецензента, атестаційної комісії;
- інформацію щодо вимог академічної доброчесності та рекомендацій по їх дотриманню;
- регламенти і процедури виявлення порушень вимог академічної доброчесності та наслідки такого виявлення;
- критерії оцінювання кваліфікаційних робіт та формування інтегральної оцінки з урахуванням результатів рецензування та захисту;
- порядок оскарження результатів оцінювання;
- порядок оприлюднення кваліфікаційних робіт або авторефератів таких робіт в репозитарії Університету, в т.ч. порядок визначення вибору форми оприлюднення – робота чи автореферат з урахуванням вимог про користування службовою інформацією

Структура програм атестаційних екзаменів

Загальні положення

- визначення переліку нормативних документів України та Університету, на підставі яких укладено Програму;
- цілі та завдання атестаційного екзамену

Вимоги до рівня підготовки випускника за освітньою програмою

- опис інтегральної компетентності, загальних, фахових компетентностей;
- опис програмних результатів навчання;
- способи діагностики досягнення програмних результатів навчання в рамках атестаційного екзамену, в т.ч. за рахунок комплексних результатів та методів

Змістова частина атестаційного екзамену

- по кожній обов'язковій дисципліні, яка включається до змістової частини атестаційного екзамену (**УВАГА, ці дисципліни мають накривати всі ПРН, передбачені для атестаційного екзамену в ОП**), наводиться:
 - перелік знань та навичок, які має продемонструвати здобувач освіти, для присвоєння йому освітньої кваліфікації;
 - перелік літературних джерел для теоретичної підготовки та розв'язання комплексного ситуаційного завдання;

Структура та порядок проведення атестаційного екзамену

- опис структури атестаційного екзамену – тестова частина, розв'язання комплексного ситуаційного завдання, співбесіда тощо (розробники Програми самостійно визначають необхідні складові) із зазначенням пропорцій комплексу тестових завдань за змістовими складовими, визначеними у розділі «ЗМІСТОВА ЧАСТИНА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ», характеристикою змісту комплексних ситуаційних завдань, співбесіди тощо;
- процедури проведення атестаційного екзамену (порядок доступу до завдань, режим проведення екзамену, вимоги до аутентифікації здобувачів освіти, фіксації, кількості спроб, обмежень по часу, порядку надання завдань, порядку дій в разі настання сигналу «Повітряна тривога» або інших сповіщень та ін.)

Порядок оцінювання і оскарження результатів

- опис критеріїв оцінювання кожної складової атестаційного екзамену та формування інтегральної оцінки;
- порядок оскарження результатів

Приклади опису курсів

| Дисципліна | Опис |
|---|---|
| Обчислювальне прийняття рішень | Хоча ми приймаємо рішення щодня, багато людей ґрунтуються на первинних реакціях або відчуттях "інтуїції". Однак, існують потужні механізми для більш ефективного прийняття рішень на основі комп'ютерного аналізу наявних варіантів та їхніх можливих результатів. У цьому курсі ми познайомимо вас з деякими з них, зокрема з теорією корисності, аналізом рішень та теорією ігор. Ми також обговорюємо, чому люди іноді приймають, здавалося б, розумні, але ірраціональні рішення. Ми починаємо заняття з представлення деяких основ теорії ймовірностей, яка слугує основним математичним фундаментом для систем прийняття рішень, які ми згодом представимо. Хоча ми надаємо математичну/обчислювальну основу для систем прийняття рішень, які ми розглядаємо, ми також прагнемо дати інтуїтивне (а іноді й контрінтуїтивне) пояснення фактичної поведінки при прийнятті рішень за допомогою демонстрацій в класі. |
| Стала енергетика для 9 мільярдів | Цей курс вивчає глобальний перехід до сталої глобальної енергетичної системи. Ми сформулюємо та запрограмуємо прості моделі майбутніх шляхів розвитку енергетичної системи. Ми дослідимо чинники глобального попиту на енергію та викидів вуглецю, а також технології, які можуть допомогти нам задовольнити цей попит на стійкій основі. Ми розглянемо обмеження на шляху широкомасштабного впровадження технологій та труднощі переходу до нових технологій у великих масштабах і протягом тривалого періоду часу. Завдання будуть зосереджені на побудові моделей ключових аспектів енергетичного переходу, включаючи глобальний, регіональний та галузевий попит на енергію та викиди, а також економіку змін. |
| Маркетинговий менеджмент | Метою цього курсу є ознайомлення студентів із змістовними та процедурними аспектами маркетингового менеджменту. Зокрема, цілі полягають у тому, щоб ознайомити студентів з маркетинговою стратегією та елементами маркетингового аналізу; ознайомити студентів з елементами маркетингових функцій (створення цінності, доставка цінності, фіксація цінності, комунікація цінності); а також надати студентам форум (як письмовий, так і усний) для практики та представлення власних рекомендацій, а також для критичного вивчення рекомендацій інших. Протягом кварталу студенти розроблятимуть власну бізнес-ідею, застосовуватимуть маркетингові концепції та інструменти, що обговорювалися на заняттях, та збиратимуть відгуки від своїх одногрупників. |
| Теорія процесів нагнітання газу для секвестрації CO ₂ та підвищення нафтовіддачі пластів | Цей курс зосереджується на тому, що відбувається, коли CO ₂ нагнітається в надра для запобігання його витоку в атмосферу. Математична теорія описує підземні потоки сумішей ряду хімічних компонентів, які утворюють дві фази. Застосування теорії охоплює багато сфер: уловлювання вуглецю та геологічне зберігання CO ₂ у глибоких водоносних горизонтах або у виснажених нафтових чи газових родовищах, підвищення нафтовіддачі за допомогою нагнітання газу, транспортування забруднюючих речовин у водоносних горизонтах та хроматографія. Основні теми включають Виведення рівнянь збереження в будь-якій системі координат і в безрозмірній формі; Конвекція і дисперсія (фізика дисперсії, рівняння і розв'язок КР, вимірювання коефіцієнта дисперсії, масштабування дисперсії); Переміщення без дисперсії (дві фази, з двома, трьома, чотирма і більше компонентами, з перенесенням компонентів між фазами); Системи рде першого порядку (власні значення - це швидкості, з якими рухаються композиції, власні вектори показують допустимі варіації складу); Багатоконтактне змішування в процесах підвищення нафтовіддачі пластів; Оцінки скорочення викидів, пов'язаних з нагнітанням CO ₂ у водоносні горизонти і виснажені нафтогазові поклади. |
| Економіка сектору медіа, розваг та комунікацій | Цей курс аналізує бізнес-рішення в поточних та історичних кейсах з сектору медіа, розваг та комунікацій. Темі включають (1) ціноутворення, пакетування та багаторівневість медіа-продуктів, (2) горизонтальну та вертикальну інтеграцію контенту, дистрибуції та апаратного забезпечення, (3) продаж та купівлю реклами, (4) вибір між моделями фінансування за рахунок передплати, реклами чи змішаних доходів, (5) переговори між виробниками контенту та дистрибуторами, (6) антимонопольне законодавство в медіа та технологіях, (7) вплив технологій на бізнес новинних медіа, (8) ринок праці зірок розваг, (9) конкуренція та регулювання в інфраструктурі зв'язку, (10) стратегія на аукціонах з продажу частотного ресурсу, і багато іншого. Особлива увага приділяється поєднанню концепцій з економіки та статистики з інституційними знаннями про сектор. Формат курсу - обговорення кейсів, запрошені спікери з галузі та обговорення концепцій з економіки та статистики. Оцінювання базується на участі в заняттях, виконанні читачьких та письмових завдань, а також підсумкової роботи. |



Приклади опису курсів

| Дисципліна | Опис |
|-------------------------------------|---|
| Економіка розвитку | Ґрунтовний вступ до основних мікро- та макроекономічних питань економічного розвитку з акцентом на ключові теоретичні внески та емпіричні застосування для розуміння того, чому деякі країни є бідними, і як ринки функціонують по-різному в бідних економіках, динамічних моделях зростання і розвитку. Темі включають людський капітал (освіта та охорона здоров'я), ринки праці, кредитні ринки, ринки землі, фірми та роль державного сектору, міграцію, модернізацію та технологічні зміни; статичні та динамічні моделі політичної економії; динаміку розподілу доходів та інституційні зміни; структуру фірм у країнах, що розвиваються; розвиток, прозорість та функціонування фінансових ринків; приватизацію; банки та інститути кредитного ринку на ринках, що розвиваються. Вивчає інноваційні, але проривні цифрові технології, включаючи блокчейн, цифрові активи, криптовалюту, розподілені реєстри та смарт-контракти. |
| Вступ до середньовічного світу | Випадкова згадка про Середньовіччя викликає в уяві різноманітні образи, почерпнуті з популярної культури. Таємничі "Темні віки", населені лицарями, монахами та селянами. Стереотипне розуміння середньовічного світу, породжене цими популярними міфами, хоч і розважає, але створює цілком реальні перешкоди для розуміння глибини і складності історичного Середньовіччя. Однією з головних цілей цього курсу буде розглянути походження назви "Темна доба" та оцінити її з точки зору безперервної інтелектуальної діяльності впродовж усього Середньовіччя. Крім того, Середньовіччя надто часто розглядається через призму поглядів західноєвропейської політичної еліти. Цей курс спробує проілюструвати географічне та соціальне розмаїття середньовічного досвіду, зосередившись на регіональних відмінностях соціальних структур, культурному взаємообміні між середньовічною Західною Європою, Візантійським Сходом та ісламським світом, а також на історичній перспективі маргіналізованих груп. Крім того, протягом курсу студенти матимуть змогу ознайомитися з різноманітними первинними середньовічними джерелами. Читаючи, обговорюючи та інтелектуально залучаючи ці джерела, курс дозволить студентам оцінити методологію, яка використовується для інтерпретації історичних документів, і почати розвивати власний набір навичок інтерпретаційних інструментів.. |
| Аналіз та візуалізація даних | Цей курс надає огляд статистичних інструментів, які найчастіше використовуються для обробки, аналізу та візуалізації даних. Темі включають опис даних, статистичні висновки, 1- та 2-вибіркові тести середніх значень та пропорцій, просту регресію, множинну регресію, логістичний аналіз та аналіз дисперсії та пропорцій, проста лінійна регресія, множинна регресія, логістична регресія, дисперсійний аналіз та регресійну діагностику. Ці теми вивчаються з використанням статистичного пакету R, з акцентом на розумінні того, як використовувати та інтерпретувати вихідні дані цього програмного забезпечення, а також як візуалізувати результати. У кожній темі розглядається методологія, включаючи основні припущення та механіку того, як все це працює обговорюється методологія, включаючи основні припущення і механізми роботи, а також відповідну інтерпретацію результатів. Концепції представлені контексті прикладів з реального світу. |
| Судження та прийняття рішень | Цей курс охоплює різноманітні теми у сфері суджень та прийняття рішень, які є важливими та фундаментальними для вивчення поведінки споживачів у сфері маркетингу. Кожна сесія включає чотири-п'ять статей, які всі учасники повинні прочитати, проаналізувати та сформулювати дискусійні питання до початку заняття. |
| Популярні міфи про поведінку людини | Мета цього курсу - розглянути кілька переконань про людську поведінку, які зараз популярні в американській культурі. Я називаю ці переконання "міфами", тому що всі вони мають певну основу в наукових дослідженнях, але багато з них були узагальнені та застосовані у спосіб, який, на мою думку, далекий від значення оригінальної науки. Деякі з цих міфів настільки вкоренилися в нашій культурі, що передаються як беззаперечними. Наприклад, ви, напевно, чули приказку, що "дві голови краще, ніж одна". Хоча іноді так і буває, але не завжди, і на цьому занятті ви навчитеся ставити під сумнів цю поширену думку, а також багато інших. |

Приклади формування програмних результатів курсу (без врахуванням ПРН з ОПП/стандарту)

| Дисципліна | Результати навчання |
|-------------------------------------|---|
| Аналіз та візуалізація даних | <ul style="list-style-type: none"> • Цінувати науку статистики та сферу її потенційних застосувань • Узагальнювати та змістовно представляти дані • Обирати відповідний статистичний аналіз залежно від дослідницького питання • Формувати гіпотези, які можна перевірити, використовуючи поширені статистичні аналізи • Розуміти та перевіряти основні припущення конкретного аналізу • Ефективно та зрозуміло доносити результати проведеного аналізу до інших • Проводити, представляти та інтерпретувати загальні статистичні аналізи з використанням R |
| Популярні міфи про поведінку людини | <ul style="list-style-type: none"> • Визначити популярні переконання про людську поведінку, які є підозрілими • Висунути гіпотезу щодо того, чому ці переконання зберігаються, в них вірять і їх поширюють • Ознайомитися з основними науковими доказами, які ставлять під сумнів або підтримують ці переконання • Визначити для себе, чи кожне переконання є точним відображенням людської поведінки чи є воно добрим наміром, але оманливим міфом, і вміти аргументувати свою позицію. • Проводити спостереження в польових умовах або в бібліотеці, щоб визначити, чи підтверджуються певні міфи емпіричними доказами • Обговорювати ці питання вдумливо і з повагою як у класі, так і в інтернет-дискусії. • Чітко і стисло писати про зміст заняття, а також про власну роль в процесі обговорення • Провести дослідження про одне з популярних переконань у ЗМІ |
| Судження та прийняття рішень | <ul style="list-style-type: none"> • Забезпечити учням міцну основу для критичного мислення. • Студенти зможуть обговорювати теоретичні та практичні аспекти споживчих досліджень • Студенти зможуть продемонструвати методи та інструменти, що використовуються при вивченні поведінки споживачів. |